

Betænkelse vi imødesaa Valgdagens Morgen for at se, om det blev godt Vejr eller Snevejr, da vi i sidste Tilfælde maatte paa-regne at tage en Del af vore Stemmer fra Landet. Gamle, strøbelige Folt vilde ogsaa bedre kunne gøre deres Valgret gældende, hvis Afstemningen foregik hjemme i Kommunen, og endelig lægger jeg ikke saa lidt Vægt paa, at der i saa Fald vilde komme et ligeligere Forhold mellem de forskellige Kommuner med Hensyn til Udøvelsen af deres Valgret. Nu ere for Størstedelen Valgstederne i Købstæderne, og Købstadvælgerne have en ikke ringe Overvægt over Landvælgerne, idet de have Valgsted lige ved Døren, medens de andre ofte maa rejse meget langt til Valgstedet. Man vil maaske indvende mod denne Ordning, at det vil være meget vanskeligt at faa den samme Interesse vakt for Valgene, som nu kommer frem, naar Folt samles paa Valgdagen, og det er ogsaa meget rimeligt, at Tallet paa de afgivne Stemmer vil blive noget mindre, hvad jeg dog i og for sig ikke vil anse for nogen Ulykke. Rige som det i de senere Aar har vist sig med Hensyn til Landstingsvalgene tror jeg ogsaa, at Interessen dog efterhaanden vil blive saa stærk i Befolkningen, at de, som virkelig interessere sig for de politiske Spørgsmaal, som skulle afgøres paa Valgdagen, ogsaa ville komme til Stede, enten de saa komme sammen for at faa den Oplyselse, som er forbunden med en større Turnering mellem Kandidaterne, eller det ikke er Tilfældet. Skulde der blive nogen af dem hjemme, som kun have en ringe Interesse for disse Spørgsmaal, og som ellers enten maa purres ud eller slæbes ud af de politiske Partier, vilde jeg ikke anse det for nogen Ulykke, og det kunde jo være, at Valget derved blev et bedre Udtryk for den virkelig tilstedeværende Interesse. Jeg kan ogsaa gerne indrømme, at det, som opnaas i Retning af politisk Oplysning og Klargøring af Begreberne under den nuværende Valghandling, ikke ganske svarer til de Forventninger, som man ganske sikkert har næret dertil, den Gang man indrettede Valget, som det nu er indrettet. Men paa den anden Side tror jeg dog, at det kunde have sine Betæneligheder og Vanskeligheder at opgive den offentlige Valghandling paa selve Valgdagen. Man siger rigtig nok, at man jo kan forhandle saa meget man vil, i Forvejen; det er jo ganske rigtigt, og det gør man ogsaa. Der holdes gerne forud for hvert enkelt Valg en meget lang Række Valgmøder; men det vilde dog være underligt, dersom det skulde indrettes saaledes, at Vælgerne ikke bleve i Stand til at faa de to eller flere Kandidater — hvor mange det nu er — til

at staa over for hinanden ved nogen Besligning, før de komme til at stemme dem imellem, og det kan dog let blive Tilfældet, hvis man ikke har Fremstillingen paa selve Valgdagen. Jeg erindrer fra mine unge Dage, at jeg en Gang forgæves søgte at faa min Modkandidat i Tale; men det lod sig ikke gøre. Naar jeg holdt Møde et Sted, holdt han Møde et andet Sted. Dermed vare Vælgerne misfornøjede, og det syntes jeg, at de havde Grund til, da vi Kandidater saaledes ikke før Valget kom til at drøfte Sagerne sammen. Paa Valgdagen mødtes vi naturligvis; men havde vi ikke haft den, havde det ikke funnet lade sig gøre. Det kan være, at det ikke er saa væsentligt, og at Sagen efterhaanden vil udvikle sig paa samme Maade her som andetsteds, nemlig saaledes, at Partierne holde deres Møder hver for sig. De kunne saa ogsaa holde deres forberedende Møder hver for sig, og det kunde maaske gaa meget godt; men jeg har dog den Betænkelse ved at afskaffe Fremstillingen paa selve Valgdagen, nemlig at Kandidaterne derved ville være afskaarne fra, hvis der andetsteds skulde komme ufordelagtige Rygter op om dem i forskellige Retninger, at kunne rejsfærdiggøre sig umiddelbart før Afstemningen skal finde Sted, og det kan maaske saa ganske uheldige Følger. Jeg har imidlertid opfattet Situationen saaledes, at man fra det andet Tings Side ikke hidtil har været villig til at gaa bort fra den nuværende Valgdag, og jeg tror, man heller ikke vil være villig til det nu. Paa den anden Side har jeg opfattet Regeringens Stilling saaledes, at den kun under denne Betingelse vil gaa med til dette Forslag. Der staa man altsaa. Sagen er tørt fast, og det er derfor, jeg siger, at det foreløbig ser ud til, at det er en død Sag. Jeg maa antage, at det ærede 6te Medlem for 2den Kreds (P. G. C. Jensen) talte som Ordfører for Flertallet her i Salen, og han henviste jo til, at man muligvis kunde se at faa noget ud af Sagen i et Udvalg; det stod jo til at prøve det. Jeg kan dog ikke være enig med det ærede Medlem, naar han gjorde gældende, at Løsningen af det Spørgsmaal i og for sig var overordentlig vanskelig, og at det var en Sten, som man ikke kunde tænke at løste fra privat Side; det maatte være Regeringen, der gjorde det. Det kommer dog an paa, hvilke Forordringer man stiller. Naar man stiller Forordring om meget indgribende Ændringer i hele den nuværende Valgordning, kan der være noget i det, men naar man ikke stiller anden Forordring, end man her har stillet, nemlig at man kun, naar Valghandlingen er foregaaet,